כם א מיי׳ פ״ב מהל׳

סמג עשין נ'טוש"ע אה"ע

סיי קל סעיף ד: ל ב מיי פ"ט מהלכי גירושין הלכה יב סמג

שם טוש"ע אה"ע סימן

קמה סעיף א: לא ג מיי שם הלכי יג

מוש"ע שם סעיף ב: לב ד מיי' שם הלכה יד

לג ה מיי שם הלכה יח

עשין פב טוש"ע ח"מ סימן רנח סעיף א:

מוסף תוספות

ואתם חתומו כדהתם. תוס׳

הרא"ש, ב. שבלא שום ציווי נכתב ונחתם. מוס׳

. הרח״ם ג ואלאז אפי׳

סרק"ע. א. נאינו אמר תנו, ואפי׳ אמר אמרו אין כאן צד הכשר עד

שיאמו לטופו כווב ולעדים חתומו. מוס' הרח"ש, T. שמא בסוף

, היום אמר שיהא גט. וכבו

מיתה. הגה"ת גירושין פ"ט

לות צ' נשס ס' התרומה. ה. כדברי ר"ת ולומר 'מעכשיו' כדי שלא יהא

שום גמגום בדבר. מרדכי.

פסקי רי"ד

. ואסקה רב אסי כולה ר׳

יוסי היא לא מבעיא קאמר

לא מבעיא היכא דלא לא מבעיא היכא דלא אמר תנו אלא אפי׳ אמר

תנו נמי לא. ולא מיבעיא היכא דלא אמר אמרו אלא אפילו אמר אמרו

ומי לא: חויא כוחיה דרר

וחתמו עדים לשמה אף

קולו שיאמר לסופר כתוב

קירו ש אבו ייסובו כונוב ולעדים חתומו ישמעו לאפוקי ממ״ד מודה ר׳

יוסי באומר אמרו קולו

רב [דאמר] חרש שיכול

. לדבר מתוד הכתב כותבים

זה גיטיך אם מתי זה גיטיך מחולי זה [זה] גיטיך

כלום: מהיום אם מתי

מעכשיו אם מתי הרי זה

ואינו גט ואם מת חולצת

אמרינן שמא נשתנה חליו

ילא מת מאותו החולי*ו*

מיתתי

שיאמר .

לסופר כתוב

א. ו וווו וניחוש דלמא אמו

:מוש"ע שם סעיף ג

זכייה הלכה טו סמג

הלטיל כנו. וש"בו. נטיל כט. ושיקן, ב) תוספתא פ״ב ה״י ע״ש, ג) [לעיל סו:], ד) [לעיל על.ז. ה) כתובות ב: ב"ב קלו., ו) [עי מה שפי תוספות כתובות ב: ד"ה הרי זהן, ז) קדושין ס. ב"ב קלו., ה) [לקמן עו: עז. פה: ב"ב קלו. ע"ו לו. חוספתא דכתובות פ"ח], ט) ב"ב קלו., י) מכאן עד סוף הדיבור ליתא ברש"י שברי"ף ונוסף שם ד"ה: כמאן דאמר לאחר מיחה. בלא תנאי. ועי בספר אליהו רבה שמפרש דברי רש"י, יא) [נ"ל לא], יב) [וע"ע מוס' ריש נדרים בשם ר"י וב"ב יב. ד"ה אנוו ונוני וכ"ב "כ". ל"יט מטו וע" מוס' בילה לו. ד"ה ורמינהי וקל"ע], יג) בדפו"ר מדקאמר, יד) [וע" מוס'

הגהות הב״ח (א) גם' ורב הונא כר' יוסי כל"ל ותיבת דאמר נמחק:

מוסף רש"י

זה גיטך אם מתי. שכינ מרע שכתב גט לאשתו באחד מן הלשונות הללו, זה גיטך אם מתי, או זה גיטך מחולי זה, משיפסוק חולי זה משמע, והוא מת מחומו חולי, לא אמר כלום. שהרי משפסק אינו בחיים ואינו יכול לגרש (כתובות ב:). זה גיטך אם מתי, כלומר אם אמות כלומר אם לו יהל גט (רשב"ם ב"ב קלד.) זה גיטך מחולי זה לאחר גמר חולי דהיינו לאחר מיתה (שנו) זה גיטך לאחר מיתה לא אמר כלום, דלא גמר לגרשה עד לאחר מיתה ואין גט לחתר מיתה (שם). מהיום ולאחר מיתה גט ואינו גט. מספקה ליה החי ולאחר מיתה אי הוי תנאה, מהיום יהיה גט אם אמות, ולכשימות נמלא גט למפרע מאותו יום. אי חורה הוי נמוננו יוט, כדי מונים טאר וחזר בו ממהיום ואמר זה גיטך לאחר מיחה, ולא אמר כלום דאין גע לאחר מיתה, דכיון דמית היכי מגרע (קדושין נמ:) הלכך הוי ספק מגורשת ואס פשטה ידה וקבלה קדושין מאחר לריכה גט משניהם (רשב"ם ב"ב קלו.). ואם מת חולצת. שמל לינו גט חקוקה לינס, ולא מתייבמת. שמל גט הול והויא לה גרושת אחיו והרי היא לו בכרת שאין עליה זיקת ינוס (קדושין ס.). כר' יוסי דאמר זמנו ויקת יכוס (קוושין 10.). כרי יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו. בב"ב פרק יש נוחלין (קלו.) הכוחב כל נכסיו לבנו לחחר מותו, לריך שיכתוב מהיום ולאחר מיתה. דלהוי משמע גופא מהיום, שלא אהא רשאי למכרם, ופירא לאחר מיתה. ואם לא כתב מהיום אלא לאחר מיתה לא אמר כלום, ויירשו אחיו עמו, או אם היה עליו בעל חוב מט היה עלי בעל מוצ מחוחר לחחר מתנה זו, בע"ח גובה חח חובו, ר'

איתא: כולה ר' יוסי היא. ורישא דאמר כתבו לאו דווקא דאפילו תנו נמי פסול כדקתני סיפא עד שיאמר לסופר ויכתוב ואורחא דתנא למיתני ולאוסופי ונקט למילתיה בלשון לא מיבעיא הך אלא אפילו הא נמי פסיל עד שיחמר כו': סניא כווסיה דרב אשי. דבאומר אמרו נמי פסיל רבי יוסי: לחפוקי מדרב כהנח. דחמר לעיל (דף עה.) חרש שיכול לדבר מתוך הכתב כותבין ונותנין גט לחשתו: בותבי' חם מתי לח חמר כלום. דמשמע לכשאמות ואין גט לחחר מיתה: זה גיטך מחולי זה. משמע מחולי זה ואילך וכיון שמת מתוך החולי נמצא שאין הגט חל אלא לאחר מיתה: מהיום ולאחר מיתה גט ואינו גט. מספקא לן אי תנאה הוי מהיום אם אמות וכיון שמת נתקיים התנאי ונמנא שהוא גט משעת נתינתו או חזרה הוי שחזר בו ממאי דאמר מהיום ואמר לאחר מיתה יהא גט ואינו כלום. דבשלמא גבי מתנה איכא למימר גופא מהיום ופירא לאחר מיתה אבל הכא ליכא למימר הכי ואי משום תנאה ה"ל למימר מהיום אם מתי ובגמרא פריך מ"ש מרישה: חוללת. שמה חינו גט: ולה מתייבמת. שמא גט הוה והויא לה גרושת אחיו וקיימא עליה בכרת הואיל ולא החזירה: גבו' והדר תני כו' אלמא לאו כלאחר מיחה דמי. דאילו במהיום ולאחר מיתה תני סיפא גט ואינו גט: משמע למעלשיו. אם יתקיים תנאי זה שאמות וכשמת הוה גט למפרע אבלי לאחר מיחה לא משמע תנאה וספוקי מספקא לן: וחוללת. כלומר אסורה להתייבם דמספקא ליה אי הוה גט אי לא ולקמיה מפרש ואזיל: והא מדסיפא. גבי מהיום ולחחר מיתה תנא חוללת וברישא לא תנא מכלל דדוקא קתני: מתני'. דבעי מהיום: כרבנן. דפליגי עליה דרבי יוסי ביש נוחלין (ב"ב קלו.) דחא תני הכותב כל נכסיו לבנו לריך שיכתוב מהיום ולחחר מיתה וחי לח ה"ל מתנה לאחר מיתה וה"ג גט לאחר מיתה הוא: ורב הוגא כר' יוסי דאמר. התם אינו לריך דקא סבר זמנו של שטר מוכיח עליו דמהיום נתן לו את גוף הקרקע והפירות יאכל הוא בחייו דאם לא נתן לו הגוף מעכשיו למה נכתב זמן בשטר המתנה: חלילה נמי לא ליבעי. דהא אמר אע"ג דלא כתב מהיום כמאן דכתב מהיום דמי ומהיום אם מתי תנן במתני׳ דכשר: טעמא דר׳

איבעי מיניה א"ל את בעי מיניה הלכה ומעמיה דרבי יוםי אנא אמינא לך בעי מיניה

ר' יוסי היא. הלכך ליכא למיחש לחורבא. דאילו לר' מאיר איכא [בושום ביסופא דסופר חיישי ומחתמי דיה. הוה מני לשנויי למיחש דלמא זימנין דאמר לשנים אמרו לפלוני ויכתוב ולפלוני ופלוני ויחתמו ואזלי הני שלוחי וחיישי לכיסופא דסופר ומחתמי ליה בלא דעת הבעל אבל לר' יוסי ליכא למיחש להכי שהרי לא יכתוב סופר גט אלא אם כן ישמע מפי הבעל

עלמו: ואי ס"ד מודה ר' יוסי באומר ר' יוםי היא דאמר ¢מילי לא מימסרן לשליח אמרו. הך חורבא גופה לר' יוסי ואי ס"ד מודה ר' יוםי באומר אמרו נפיק מִינה חורבא דזימנין דאמר להו לשנים אמרו לסופר ויכתוב ולפלוני ופלוני ויחתמו ומשום כיסופא דסופר חיישי ומחתמי ליה ובעל לא אמר הכי אלא מחוורתא רישא ר"מ וסיפא ר' יוסי רב אשי אמר כולה ר' יוסי היא ולא מיבעיא קאמר לא מבעיא היכא דלא אמר תנו אלא אפי׳ אמר תנו לא ולא מיבעיא היכא דלא אמר לבי תלתא אלא אפי' אמר לבי תלתא לא ולא מיבעיא היכא דלא אמר אמרו אלא "אפילו אמר אמרו נמי לא תניא כוותיה דרב אשי יכתב סופר לשמה וחתמו עדים לשמה אע"פ שכתבוהו וחתמוהו ונתנוהו לו ונתנו לה הרי הגם במל עד שישמעו קולו שיאמר לסופר כתוב ולעדים חתומו ישמעו לאפוקי ממ"ד ימודה רבי יוםי באומר אמרו קולו לאפוקי יומדרב כהנא אמר רב: מתני סיוה גימיך אם מתי זה גימיך מחולי זה זה גיטיך לאחר מיתה ילא אמר כלום ימהיום אם מתי מעכשיו אם מתי יה"ז גם יימהיום ולאחר מיתה גם ואינו גם ואם מת חולצת ולא מתייבמת "זה גיטיך מהיום אם מתי מחולי זה ועמד והלך בשוק וחלה ומת אומדין אותו אם מחמת חולי הראשון מת ה"ז גם ואם לאו אינו גם: **גבו'** אלמא אם מתי כלאחר מיתה דמי והדר תני מהיום אם מתי מעכשיו אם מתי אלמא אם מתי לאו כלאחר מיתה דמי אמר אביי אם מתי שתי לשונות משמע משמע כמעכשיו ומשמע כלאחר מיתה אמר לה מהיום כמאן דאמר לה מעכשיו דמי לא אמר לה מהיום כמאן דאמר לה לאחר מיתה דמי: זה גימך אם מתי לא אמר כלום: אמר רב הונא וחולצת והא לא אמר כלום קתני לא אמר כלום דאסירא לעלמא וליבם נמי אסירא והא מדסיפא חולצת מכלל דרישא יבומי נמי מיבמה מתני' כרבנן ורב הונא שמר מוכיח של שמר מוכיח של שמר מוכיח (€) דאמר כר' יוםי עליו אי רבי יוםי חליצה גמי לא תיבעי וכ"ת מספקא ליה לרב הוגא אי הלכתא כר' יוםי או אין הלכה כר' יוםי ומי מספקא ליה יוהא רבה בר אבוה חלש עול לגביה רב י הונא ורב נחמן א"ל רב הונא לר"ג בעי מיניה מרבה בר אבוה הלכה כרבי יוםי או אין הלכה א"ל מעמא דרבי יוםי לא ידענא הלכה

כיון דאמר מר כשר ולא תעשה כו' ולאסוקי כדמסיק בהתקבל (לעיל סו.) א אלא לפי שכבר דקדק יא ולא חש לחזור ולהאריך ומכאן יש להוכיח דפרק מי שאחזו סדרו אחר התקבלים:

לא מיבעיא היכא דלא אמר לבי תלתא בו'. לא מיבעיא קמא אתי אפי׳ לר״מ דקאמר לא מיבעיא כתבו אלא אפי׳ תנו כיון דמיירי בב׳ ים כדקחמר בתר הכי לח מיבעים היכח דלא אמר לבי תלתא אע"ג דהאי לרבי יוסי אין לחוש דמדקדק כל לא מיבעיא שיכול לומר ויש ספרים דגרסי לא מיבעיא היכא דלא אמר לבי תלתא תנו אלא אפילו אמר לבי מלמא מנו: תניא כוותיה דרב אשי. לכאורה משמע דלא מייתי מינה ראיה אלא דלא מודה ר' יוסי באומר אמרו אבל הרב רבי אלחנן פירש בשם ר' יצחק דמוכח מינה דלא מיבעיא קאמר כדמשני רב אשי דודאי אי הוי תני נכתוב גט לאשתך כו' הוה דייקינן הא אמר תנו נותנין כדדייק אמתני' והוי רישא ר"מ אבל השתא דנקט כתב הסופר לשמה דמשמע הח אם אמר לשום אדם מהני והא ליתא דאפילו לר"מ לא מהני אלא ודאי לא מיבעיה קחמר לה מיבעיה לה חמר כתבו אלא אפי׳ אמר כתבו ולא מיבעיא דלא אמר תנו כו׳ ג כדדייק אמתני: קולו לאפוקי מדרב בהנא בו'. וח"ת וחמחי נקט מדרב כהנא ממתני' (סו:) נמי אתיא לאפוקי דמכשרה בהרכנת הראש בלא קול וי"ל דמסתברא דהרכנה דמתני' מהני כמו קול כיון דקים לן שמתרצה לא בעינן שמיעת הקול כמו תן גט זה לאשתי אם היה זכות לה לא היה יכול לחזור בו ואע"פ שהיא אינה אומרת כלום כיון שהיא מתרצה בלא שמיעת קולה הוי שלוחה ובבריית׳

. על פי שכתבוהו וחתמוהו דנקט עד שישמעו קולו לא שנה ונתנוהו לו וחזר ונתנו לה הרי הגט בטל עד שישמעו אלא למעוטי חרש דרב כהנא

> דמסתבר למעוטי: מהיום אם מתי מעכשיו אם מתי

הרי זה גמ. כתב ר״ת מהיום אם מתי אם מת בו ביום לא ידענא מה אדון בה™ ולרבינו אלחנן נראה דמהיום הוי כמו מעכשיו ודעתו שיהא גט לאלתר דמסתמא דלכך נותן גט שירא למות וכי אין לו לירא שמא ימות בו ביום אלא ודאי לאלתר קאמר שיהא גט ומכל מקום נכון להחמירה: הבי אמר רב הדבה ברבי יוםי. והא דאמרינן בפרק בתרא (לקמן פה:) התקין רב בגיטא מן יומא דנן ולעלם ולאפוקי מדרבי יוסי אין זה אלא לשופרא בעלמא דהא כרבי יוסי ס"ל כדאמר הכא ואית דגרים לקמן רבא לפי זה לריך לומר נמי דלשופרא דשטרא תקן דהא אמר בסמוך דלרבא פשיטא ליה דהלכה כרבי יוסי אפילו בעל פה וכן פירש בקונטרס לקמן ידי:

ולא מחירמה. פי׳ זה גימיד לאחר שאמות ומשום הכי לא אמר כלום שאין גט המגרש חי בשעת קנין הגט והגט הזה אינו קונה . כ״א לאחר מיתה. זה גינ מחולי זה פי' (האי) [על] אם מתי קאי בין אם אומר אם אמר לה זה גיטיך אם מתי מחולי (זה) ומת לא אמר כלום ומתיבמת (ולא

אם אמר מהיום אם מתי או מעכשיו אם מתי הרי זה גט דכיון דאמר מהיום או מעכשיו למפרע הוא קונה משעה שמסרו בידה יים האחר מיתה וכשאמר מהיום ולאחר מיתה מספקא לן אי תנאה הוי וכאילו אמר מהיום אם מתי דמי וקונה למפרע אי חזרה הוי שתחילה אמר מהיום ואח״כ חזר ואמר שלא יהא גט אלא לאחר מיתה ואינו כלום הלכך מספיקא חולצת דלמא חזרה הוי ולא הוי גיטא ואינה מתיבמת דלמא תנאה הוי והוי גיטא ולא דמי למתנה דכתב ביה מהיום ולאחר מיתה והיא

בע"ח גובה את חובו, רי
יוכי אתר אינו לרקי, ללהכי
יוכי אתר אינו לרקי, ללהכי
יוכי אתר אינו לרקי, ללהכי
המי זמן בשטר לוחר מעכשיו תהא מתנה מגופה של קרקע ופירות לאחר מיתה, דאי לא בעי למיתב ליה אלא לאחר מיתה
למה כתב זמן בשטר (ע"ד לב. ובע"ד לקפון עוי) זמנו של שטר, שכתב במחלתו בכך וכך בשבת אחר לנו פלוני הוו עלי עדים
וקנו ממני לפלוני בני לאחר מיתחי, מוכית עליו שמאותו זמן התחילה המתנה, דאי לא מימא הכי זמן שנכתב בשטר במנס
נכתב, אלא ודאי להקנות מאותו היום נכתב (רשב"ם ב"ב קדו).

יוסי לא ידענא. אמאי קאמר א"ל:

קיימת דהתם אמרינן גופא מהיום ופירא לאחר מיתה אבל הכא ליכא למימר הכי: רבה בר אבוה חלש עייל לגביה רב הונא ורב נחמן ורבא א"ל רב הונא לרב נחמן בעי מיניה מרבה הלכה כר" יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו ולא בעינן מהיום אי לא בעא יניה א"ל הכי אמר רב הלכה כר' יוסי ולית הלכתא כר' יוסי מדאמרי' לקמן בפרקין (עו:) ורבותינו התירוה לינישא וסברי לה כר' יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו ולא הודו לו כל סייעתו אלמא אין הלכה כמותו ובפרקין (עו:) ורבותינו התירוה לינישא וסברי לה כר' יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו ולא הודו לו כל סייעתו אלמא אין הלכה כמותו ובפרקין לקמן (פה:) אמרינן מן יומא

א"ל הכי אמר רב יהלכה כרבי יוםי לבתר

דנפק א"ל היינו מעמא דרבי יוסי דקסבר

יזמנו של שמר מוכיח עליו אלא מספקא ליה

אי